

Договоръ е да се помѣсти пѣрой отъ начала-та си когато сѣ

МАКЕДОНИЈА

ВЪСТНИКЪ ЗА НАРОДА

Καὶ σὺν τῷ κυρίῳ καὶ ἀπο τὰς ἀρχὰς τοῦ, ὅταν εἶναι ἑρῶν.

МАКЕДОНИЈА излиза за сега веднѣжъ на неделѣтъ въ сѣботѣ. — Цѣна припла- тена за годинѣ 4 блѣдъ меджидиета за въ Цариградъ, а пѣтъ за по вѣзъ на всякъдъ — за шестъ мѣсеца 2 1/2 за въ Цариградъ, а за по вѣзъ на всякъдъ 3. — За три мѣсеца 1 1/2 блѣдъ меджидиета за всякъдъ.

Писма не освободены отъ пощенскъ платжъ и нарѣзанія за вѣстникъ не сѣдружесны сѣ приплажъ-тъ не сѣ приѣмжъ.

ЗА ПРОСВѢЩЕНИЕТО.

Просвѣщеніето е оазисъ мощь и сила, която отъ всичко най-вече спомага за одържаніе на единъ самостоятеленъ и честитъ животъ, както държавенъ тѣй и народенъ. До началото на новѣтъ Исто- ріѣ на Европѣ, държавитъ въ тѣзи частъ на свѣтътъ никакъ или твърдъ малко сѣ сѣ гържили за развитіето на умствен- ныйтъ животъ чрѣзъ държавенъ пѣтъ и сѣ държавни сръдства, и за туй гѣста мѣгла на невѣжество покрываше всѣтъ сѣоеве народни: деспотизмътъ сѣ едно- манъ распространяваше, защото като нѣ- ма свѣтъ, освѣтена отъ заритъ на образо- ваніето, тогазъ нѣма нито силенъ отпоръ противъ него — деспотизмътъ.

Тамо дѣто искрено сѣ желае, да бѣ- де народътъ честитъ и свободенъ, тамъ трѣба да сѣ полагагъ най-големъ гържи за умното развитіе на народнитъ массы. За това и лани еше Лордъ Росселъ бѣше сѣ изразилъ въ парламентътъ и казалъ че "въ Англіѣ трѣба да сѣ основе министр- ство на просвѣщеніето, което исклучи- телно да сѣ старае за распространіе на просвѣщеніето въ Великѣ Британіѣ, защото никакъ народътъ може повече да стане подпоржъ на анархіѣтъ нежелѣи по- сителъ на свободѣтъ. „Това е цѣла истина, и има голѣмо значеніе и за пра- вительствата и за народитъ. Но нѣтъ безъ да сѣ простиранъ за растѣкованіе на това значеніе, ще земѣтъ въ забѣлѣжъ това само, че когато министрѣтъ на най- просвѣщеніѣтъ въ Европѣ държавѣ прѣ- порѣчва това на най-просвѣщеніѣтъ отъ народитъ, то какво трѣба да мислятъ и да правятъ министрѣтъ на другитъ окъ- сѣли въ просвѣщеніето държави?

Това като имамъ на умъ нѣтъ неможемъ да сѣ не радваме, дѣто Имп. Правител- ство, при особено министерство на про- свѣщеніето е обрѣнѣло по тѣзи частъ вниманіето на Държавнитъ Свѣтъ, кой- то както сѣ научавамъ и дѣятелно сѣ занимава съ него, като има нарочитъ ста- рателъ и ръководителъ въ тѣзи работѣ Н. Выс. неуморитъ Мелхатъ Нашѣ.

Що е само, трѣба, мислимъ, да сѣ дѣй- ствува за това и по-скоро и по-разумно; не трѣба да сѣ прѣдаваме на самооболѣлія: въ отдѣлѣтъ за просвѣщеніето до днесъ още у насъ почти нищо не сѣ е изработи- ло; полето е още всичко цѣлина, и нѣтъ не смѣ направилъ даже ни толкозъ кол- ко сѣ направили съседнитъ и подчи- ненитъ на Държавѣтъ земѣ. Потрѣба такожде да забравяме че ако прѣобра- зованіѣта въ нашитъ държавенъ животъ сѣ потрѣбни, то най-големъ важность иматъ въ тѣхъ опѣзи въпросъ които сѣ касаѣтъ до просвѣщеніето и образованіе- то на народа, — въпроситъ за напредѣ- кътъ въ опѣзи кругъ, който дава на дър- жавѣтъ стѣхитъ на животъ и на умнѣ свободѣ.

На кѣдѣто и да погледнемъ, на всѣ- ду виждаме такѣвъ положеніе на работѣ- тѣ, което трѣба издѣлно да сѣ прѣ- права, за което трѣба отъ сръдѣ и отъ душѣ да сѣ работи, а най-вече въ ос- новнитъ и срединитъ училища.

Педагогическитъ заведения сѣ у насъ отъ първѣ потрѣбѣ, ако искаме да въз- висимъ сѣстоишето на училищата си до онова сѣстоишето на което трѣба да бѣдѣтъ. Имамъ ли ги? Скудость въ книги, лишѣ- ніе въ методъ на прѣподаваніе, безот- борность въ персоналитъ на учителитъ, ето всичко онова сѣ което могатъ да сѣ похвалятъ основнитъ наши училища: а тѣ-

Срѣдинитъ ни училища като сѣ твърдѣ малко, то и колкото сѣ, чакатъ за волѣ- тѣ и за рѣшитѣ на опѣзи, които да по- улучшатъ сѣстоишето имъ; намъ ни трѣ- батъ сѣществени знанія, а въ тѣзи наши училища тази потрѣба едва ли сѣ доста- ва и въ най-инскѣ мѣрѣ.

За устроеніето и на высши училища които да отговарятъ на прѣдпрѣдѣле- ніето си нѣтъ още не сѣмѣтъ ни да го- воримъ, по това не ще каже че и тѣ трѣ- ба да останѣтъ на задъ. И тѣй въ всѣ- ко по частъ на образованіето прѣдлежи голѣмъ задѣтъкъ, и голѣмъ трудъ ча- ка първитъ на туй поле дѣйицѣ, трудъ голѣмъ но и благодаренъ; — който непо- сръдственно работи за умното напредѣ- ваніе на народитъ, той самъ е знатенъ причинителъ на напредѣкътъ който сѣ постига.

Въ другитъ държави, дѣто развитіето е по-старо и по-дълбоко хванѣло корѣ- ніе, тамо, както въ всѣко друго тѣй и по тѣзи частъ, инициѣтата принадлежи на частни прѣдпріѣтия и на задружни дѣйствія, то сѣ още силно подпомага и отъ явното мышленіе. У насъ е было никакъ до сега, а отъ сега ако сѣ иска да стане по-друго-лече трѣба и по-дълбоко и по-сѣ- рiously да сѣ размисля за него. Намъ остава днесъ и за по тѣзи частъ инициѣтивѣтъ на правительството, отъ него остава за всѣко да сѣ надѣмъ и отъ него да чакаме; то трѣба днесъ да покаже на всякъдъ пѣтица и сръдства. Като зепа на себе си тозъ товаръ правительството, то трѣба и да бѣде алфа и омега въ всѣко що сѣ касае до явний животъ; нѣтъ не ще имамъ вѣно какво да чакаме отъ частни личности или отъ общински попечительства. Но като иска това така, то трѣба и да сѣ по- каже на всякъдъ като сила, която стои не чело на всякъдъ единъ работѣ, сила която е душа на всяко движеніе, и на който сѣдѣ- довъ принадлежи инициѣтата въ всѣко. И пакъ ще кажемъ че то трѣба да не забравя- че по тѣзи частъ, до сега почти нищо не е извършено, че много и твърдъ много има да сѣ върши, и още че то ще може да сѣ извърши само съ искрено желаніе, съ твърдѣ волѣ и съ енергичъ не отъ обы- кновенитъ; пакъ то ще направи да запу- стѣе това поле повече, и на него ще оста- нѣтъ да растѣтъ само блѣдъ трѣнѣ и черни джигри.

Споредъ нашето искрено и безпри- страстно мышленіе, одържаніето на само- стоятеленъ и честитъ държавенъ и наро- денъ животъ, зависѣ най-вече отъ нашего развитіе, отъ напредѣкътъ ни въ просвѣще- ніето. Когато мѣрилото на умственното об- разованіе възлѣзе у насъ по-горѣ отъ дѣто днесъ стои, тогазъ правительството ще може съ по-големъ лесинѣ да провикне и да иде по-напредъ съ мислитъ и намѣреніѣта си, които навалятъ на това, дѣто всѣкитъ народенъ и държавенъ организъмъ да сѣ въдушени съ единъ новъ и по-горенъ животъ.

Както съжителитъ ни Османли-тъ, тѣй и нашитъ Българѣ не сѣ отъ тѣзи дѣто да мразятъ просвѣщеніето; тѣ го още и почитатъ, цѣлятъ го и търсятъ го и ще го получатъ защото не сѣ лишени и е- динитъ и другитъ отъ способность за да го усвоятъ. Но пакъ работата и въ това само не е. Има нѣщо което е по-нужно, а по- мажно. Трѣба не само да сѣ вършатъ въ масахъ на народа заритъ на умното свѣтъно, но и да сѣ расчисти оазисъ удауни- шива атмосфера, въ който често ник-

да странѣ отъ явний държавный животъ и други такѣвъ.

Въ практичното приспособеніе на ин- телекциѣтъ въ животъ изискува сѣ да не бѣде тѣ разномысляща и своекорыст- на, а това за да сѣ постигне трѣба тѣзи особенитъ мисли които бѣ сѣществували да сѣ расчистятъ и прѣчистятъ въ атмо- сферѣтъ на едно по-големъ и по-общо просвѣщеніе.

ПАТРИОТИЗМЪ.

Человѣкътъ, това, високо проявленіе на естество, придобива политический идеалъ, само когато идеалътъ на патрио- тизма сѣ въплоти въ него.

Послѣдователитъ прѣобразаваіѣта на о- быцитъ мисли на гражданскитъ общества сѣ были опрѣдѣлителитъ причини на чув- ството за отечество.

Человѣцитъ, въ първобытното си съ- стоишето, като живѣяхъ чергарскѣ животъ, имѣхъ едно неопрѣдѣлѣно понятие за общество: сходството на племѣната и единъ видъ сѣръска на сѣмѣйство бѣхъ единичкитъ чувства на този скитнический животъ.

Дѣтъ-тъ, въ които постоянность-та на жилището сѣ посвети чрѣзъ едно обще- ственно сѣгласіе, което установи личнѣ- тѣ собственостъ и свободѣтъ на правото, което пропетѣча отъ неѣ, челѣвцитъ сѣ устѣхъ свързани, не вече чрѣзъ нео- прѣдѣлителни чувства или чрѣзъ единѣ- выи въспоминанія, но чрѣзъ единъ сѣщъ законъ, който, като ги направи сынове на едно сѣщо сѣмѣйство, възбуждаше ги да упражняватъ силитъ си за да у- потребяватъ пособіѣта на земѣтъ-тъ си въ ползѣ на личноститъ и за общото бла- гостѣстоишето.

Между древнитъ Грѣци и Римляни по- нятіето на патриотизма бѣше ограничено въ любовь-тъ къмъ градѣтъ.

Идеалътъ на патриотизма е дѣлѣнъ на великѣтъ Французскѣ революціѣ, дѣто можѣ да облѣче тѣзи сѣвършенѣ формѣ, която е истинното свойство на новитъ общества.

Този идеалъ, като сѣ увеличава заедно съ напредѣкътъ на образованіето, ще достигне единъ денъ да сѣедини всѣкитъ челѣвческитъ родъ въ едно сѣмѣйство, което ще има тогазъ свѣтътъ за общо отечество.

Така новитъ патриотизмъ различа сѣ- щественно отъ древнитъ; защото той лежи върху нравственни понятия, които сѣ чувствата на вселенскѣтъ свободѣ и на- прѣдѣкъ, нѣща сѣвършено неизвѣстни на древнитъ поколѣнія.

И така, въ нашитъ дни може да сѣ покаже патриотизмъ, само ако има нѣкой едно голѣмо количество гражданскѣ сво- бодѣ, защото безъ тѣзи свободѣ, чув- ството за отечество не ще сѣществувѣ.

Чѣловѣкъ, свободно установенъ въ об- щества, приваза сѣ на родитѣ си земѣ, защото тамъ е видѣлъ да сѣ раз- вива драмѣтъ на домашний му животъ, на пріѣлѣтитъ му и на сѣгрижданитъ му защото въспоминаніѣта му сѣ милѣ, и защото намира въ тѣзи земѣ правата си и ин- тереситъ си и всѣкитъ фазы на сѣлзи и на радость отъ живота на сѣмѣйство- то му, който е цѣлото на неговѣтъ ико- номический животъ.

Той обыча да сподѣля съ сѣграждани- тѣ си дору и страститъ и дарѣтъ, гордостѣ, славѣнитъ, достѣйството, способность-тъ, юначеството, добродѣ- тель-та, всѣко сѣ единъ рѣвъ, добритъ и

Подписка-та на спомоществованія ста- ва въ Цариградѣ при Редактора и издателя на МАКЕДОНИЈА П. Р. Славейкова при Одуна-Канѣ № 68. Статии и писма за об- щественны работѣ помѣстѣватъ сѣ безъ пла- тѣ, а за частни извѣстіѣ плаща сѣ по 2 гр. редѣтъ, а кога сѣ повтори по грошъ.

Подписка на спомоществованія ставѣтъ при отредѣлитъ по вѣзъ настоятели, които и отговарѣтъ за вѣстникѣтъ.

Между насъ чувствата на патриотизмъ не сѣмѣствувѣтъ.

Различнитъ нареди отъ царството сѣ правизани на родитѣ земѣ чрѣзъ единъ приврѣменихъ вѣщественихъ свързѣкъ.

Личенитъ отъ общото право, истиннитъ минувѣтъ животѣтъ сѣ въ домашнитъ чув- ствуванія.

Личеніето отъ личнѣ свободѣ и отъ собственостъ правѣ ги да непознаватъ никой гражданскѣ идеалъ. Отъ това ни- какѣ общественѣ нужда. Тѣ живѣйтъ единъ страдателенъ животъ, който ги прави нежарливи въ всяко промѣненіе на правительството.

Само едно сръдство има, да сѣ събу- ди въ тѣхъ чувството на патриотизма.

Общественното изученіе и разшироче- ніето на уставито правленіе.

Само чрѣзъ просвѣщеніето и свободѣ- тѣ може да сѣ вкорени въ народа чув- ството на правдѣтъ, отъ който происти- ча патриотизмътъ, безъ който единъ на- родъ тѣча, рано или късно, къмъ соб- ственито си самоубійство. (Турѣи.)

„Либерте,“ като говори за изло- женіето на Г. Китинга върѣхъ сѣстои- шето на Индіѣ донася ни единъ зна- менитъ членъ върѣхъ умното развитіе на азиатскитъ народѣ, който издѣла- ны отъ Куріе д'Орленъ

„Сѣстоишето на централнѣ Индіѣ,“ дума Колонелъ Китингъ,“ е такѣвъ кое- то може да произведе грижи. Ако да не бѣхмы нѣтъ тука, народѣтъ щѣше отколѣ- да испосвали отъ прѣстолѣтъ царѣтъ си които нѣтъ покровителствували. Сѣла- нитѣ, работникѣтъ въ сръднѣ Индіѣ гледа сѣ завистливо око английскитъ под- даници, които напредѣватъ отъ тѣхнѣ странѣ въ всякъ стругѣ. Не може да сѣ избѣгне едно заплитаніе измежду тѣзи народѣ и царѣтъ имъ, заплитаніе което ще има най-ужасны сѣдѣствія.

Отъ Дунавъ чакъ до Кытай и отъ Ин- дийско море до Сибирѣ, най-големѣтъ частъ отъ населеніето напредѣва къмъ о- пѣзи практическѣ цѣль, къмъ който и нѣтъ вървими; къмъ свободѣтъ и прав- дѣтъ: по-големѣта частъ отъ това на- селеніе, при всѣкѣтъ глупостѣ, угитѣ- ніе, бѣдность, и лѣжи отъ които е оби- колена търѣп, да бѣде припозната отъ Европѣ, търѣп да подтвърди нашѣтъ-тъ бытъ, и да означѣ свойтъ, . . . Тѣзи угитѣни въ централнѣ Индіѣ, тѣзи не- щастни жертѣ на даждѣта, на тоягѣтъ на тѣмнитѣ и на властѣтъ-тъ иматъ прѣ- тѣли чакъ въ Турѣско. Индіѣскѣ агѣнты сѣ сговарѣтъ днесъ въ Багдадѣ съ либе- ралнитъ Арапы и Турѣци, които имѣтъ-тъ много въ тойзи градѣ. И тѣй една нова халѣка сѣ приковава на веригѣтъ, която сѣ простира отъ Цариградъ чакъ до Кытай.

Наистинѣ Европѣ не знае, че има хо- ра енергическѣ и учены, които бѣ могли да ги кажемъ по име, и които пишѣтъ историческѣ и учебни книжки на тур- скѣ, индіѣскѣ, персѣйскѣ и арапскѣ; пе- чататъ ги и ги раздаватъ по Истоку. Нѣтъ безъ съмнѣніе не е познато, че бѣднитъ сѣлѣне турѣци и индіѣцѣ начепатъ да раз- биратъ какво ще каже: свобода, благо- денствіе, напредѣкъ; нѣтъ не е познато, че безъ да правятъ сѣзакѣтіе, само чрѣзъ това дѣло, тѣ сѣ запознаватъ по между си, и 100 мил. азиатѣ сѣгласѣватъ сѣ за да въстановѣтъ новѣ туземѣ цивили- заціѣ чрѣзъ свободѣтъ.

Въ Турѣско е познато само, че ако

което осърдоточи вниманието на всички около себе си. Този за смаяване примѣръ дѣто да ся свали въ петнадесет дена отгорѣ една дипломатия която ся е държала повече отъ тысяща години, да ся изпълнѣтъ безъ кръвопролитіе желаніята на единъ народъ, това направи всички да ся замислятъ и при това събитіе всички други въпроси за нѣколко врѣме останяхъ второстепенни.

Знайтъ читателитѣ ни отъ извѣстіята въ послѣднитѣ броеве, прѣди смѣлчаніето на Македоніи, че испанската царица бѣше трѣгвала кмѣтъ границитѣ за да ся стане съ Императора Наполеона. Въ това врѣме ся случи онова което ся прѣдвѣждаше и, което отъ ланѣ на самъ ся пушаше, пламнѣе: вѣстанието избухнѣ. Сигналътъ на това даде най напредъ градътъ Гадиръ. Въ сѣщото врѣме флотата която бѣше тамо на пристанище както и войската която бѣше на сухо зехъ участие въ движението.

Правителството бѣше за точили за канарскитѣ Острови много отъ отличнитѣ генерали, които подозрѣваше като бѣдущи прѣводители на едно военно вѣстание. Но съзаклятіето видѣ ся имало голѣми расклопенія и въ морскитѣ войски, и ето на сѣгоденъ часъ, когато тѣзи изгнаници ся навезвахъ за навѣтъ отъ Иберійскій полуостровъ възбунтуватъ въ мигъ готоватъ вече на вѣстание областъ Андалузіи, на който подвиганіето подражаватъ тутакъ си и Галиція и Валенція.

Тѣзи едно по друго вѣстания зададохъ на дворецѣтъ такъвъ страхъ, щото приверженициитѣ на Изабелъ незнаехъ що да правятъ. Министертвото падна, и паднахъ министри и въ Испаніи ги не сдържаше ани тѣрнихъ да бѣгатъ въ Францї. Тогазъ и малко останалитѣ още вѣрни на династіиѣтъ области възбунтувахъ ся и тѣ. Въ Малагѣ и Сантонѣ ся расперѣ и тамъ прѣпоречеа на вѣстанието.

Отъ всички оставената царица по-безстрашява отъ министритѣ си като ся научи за станалото побѣда да ся върне въ столицѣтъ си, по не можѣ, защото сношеніето между неѣ и столицѣтъ бѣше прѣкъснато отъ бунтовницитѣ; И тѣй тя бѣ принудена да остане на границитѣ, а въ това врѣме една само бѣтва между бунтовницитѣ и останалитѣ вѣрни испанскы войски рѣши за выиглы испанскы участъ.

Революціята остана побѣдителка. Главнитѣ нейни ръководители, хора съ свободолюбивы начала, сѣ вече испанскы министри, и тѣ съставихъ врѣменното испанско правителство и на които първото кѣмъ народа възване съдѣлава душитѣ: Свобода на печатѣтъ, свобода на свѣтътъ, вѣротерпимостъ, всеобщо гласоподаніе, свобода на трговіиѣтъ и на наученіето.

И тѣй испанската царица, Изабела II свърши своѣтъ мисїи да прави честитѣ монархїиѣтъ си по модѣтъ на Филиппа II-го и на мѣрѣи вече пристанището на мирѣтъ и на отпочиваніето си въ Францї.

Читателитѣ ни не трѣба да ся чудятъ, защо такъвъ единъ прѣвратъ можѣ тѣй бържѣ и тѣй лесно да ся извърши: Правленіето на царицѣтъ бѣше станало умразно на въредъ, а нейнитѣ частитѣ живитѣ отдавна бѣ вече прѣдметъ на погнусяване за всякой чловѣкъ съвъ серіозенъ погледъ на животѣтъ и на дължноститѣ му.

Друго едно събитіе за което много ся дръка по вѣстницитѣ и на което и сега още му става тукъ тамъ прикаската е окупното писмо на Папа Пиа IX до всичѣхъ католическы духовны началници, съ което ги кани той да идѣтъ въ Римъ на новъ вселенскій съборъ, да говорятъ за това, какъ да ся съединятъ другитѣ церкви съ римскитѣ, отъ който, споредъ неговото казаніе, были ужъ тѣ отпаднали.

Това писмо не е отъ голѣмъ интересностъ за нашитѣ читатели нити по съдържаніето си нити по цѣльиѣтъ си, и ний не бы ни думѣтъ му сторили, ако да не бѣше друго едно обстоятелство което ни задължава да говоримъ за него на читателитѣ си, за да ги направимъ по-внимателни върху стремленіята и домогваніята на католицизмѣтъ въ Истокъ. Туй обстоятелство е изытъ на католическитѣ органы за тойзи прѣдметъ, за който ний ще поговоримъ въ идущитѣ си броеве.

При другитѣ поменѣты събитія трѣба да приложимъ още и това, че прѣвъ всичкото прѣшлѣно врѣме на двата послѣднитѣ мѣсцы не е прѣстанало да занимава общественото мнѣніе на Европѣ ходѣтъ на Румунското правителство и поведението което показа то спрямо това що си случи въ Българіи послѣдствіе на минуваніето на четитѣ за да разириятъ възбунитѣ реди и мирѣ въ тѣзи странѣ. Телеграфѣтъ не е прѣстаналъ и той ли дава отъ врѣме на врѣме такыи пѣквачи, ако не важни и не толкѣвъ серіозни, но все пакъ обеспокоителны за общото мнѣніе свѣдѣнія.

Отъ по-послѣднитѣ свѣдѣнія копто телеграфѣтъ ни даде за тѣзи работи първо е обнародуваното въ Англіискитѣ вѣстници изложение, което Англіискитѣ въ Българѣ консулъ Г. Лонгвортъ отправилъ до министерството на външнитѣ дѣла на В. Британіиѣ.

Г. Лонгвортъ, казува че прѣснитѣ смущенія въ Българіи го убѣдиха че въ Българіи нѣма туземнѣхъ элементниѣ смущенія и отдавна на външны чужды интриги движението което на послѣдѣтъ станѣ въ това мѣсто. Изобщо изложението е твърдъ благоприятенъ за Османска имперія.

Като на тѣзи новини относно можемъ да споменемъ и това дѣто Г. Голеско, като отговаря на потѣтъ на Н. Вис. Али пашѣ, между друго расправяше че осърдоточваніето на четѣ по границитѣ на Българіи и Румуниѣ прѣстанало по сѣдствіе на строгитѣ мѣрки отъ странѣ на Букурешкото правителство.

Тѣзи извѣстія бѣхъ до 14 октомв

На 16 окт. телеграфѣтъ пакъ явеше че Българскитѣ комитети въ Букурешъ слѣдуваа дѣйствіята си, будно назирани отъ силитѣ. В. Порта бѣла рѣшена да накаже строго ако бы ся случило ново покушеніе.

На 22 окт. Етандарѣ казуваше че Румуниѣ забивааа сѣмствованията на бунтовны комитети въ земитѣ и и прогласява че ще въспрѣ всяко покушеніе противу Българіиѣ.

По послѣдни телеграммы сѣ:

“Организираніето на новы четѣ, ся слѣдва енергически по сѣдствіе на участіето, което зематъ гарибалдинцитѣ прѣдставявани тукъ чрѣвъ полковникъ Будешини, който върши работитѣ си, като ся показва като търговецъ съ стѣпка.”

“Маѣнинитѣ купци стежанието “Магурелли”, близу Букурешъ, да го направятъ централнѣ точки на движението въ Истокъ. Освѣтъ Менотта и Ричиотта Гарибалди очаква ся още тукъ за на прѣлѣтъ и самитѣ старецъ Гарибалди.”

Слѣдъ тѣзи извѣстія, по вѣстницитѣ що сѣмъ имали случай да видимъ, не сѣмъ срѣдихъ за тѣзи работи друго освѣтъ слѣдующето което заематъ отъ Курріе д’Ориѣтъ отъ минималѣтъ седмицѣ.

Хаджи Димитрѣ пристига да стане лице за приказъ; неговитѣ обожатели нещѣтъ да вѣрватъ че е умрѣлъ. Всичкитѣ вѣстници испривахъ юнашкѣтъ му смѣртъ, испохвалихъ храбростѣтъ му, испохвалихъ ранитѣ му, испохвалихъ оржїето и дрехитѣ му; неговото достоинство припознали и бунтовницитѣ, които останаха живи и даже самитѣ Турци. Ажъ! “Віенскитѣ вѣстници, казва *Opinion nationale*, „извѣстватъ, че Българскитѣ бунтѣ си организува и готви за едно главно нападеніе въ идущѣтъ прѣлѣтъ, и че захваща, да прави твърды позиции въ Балканитѣ.”

“... Хаджи Димитрѣ, единъ отъ най-энергическитѣ войводи, който споредъ както казвахъ бѣше падналъ въ едно сраженіе съ Турцитѣ, напротивъ той сполучи да вѣзѣ въ Балканитѣ. Той стои сега тамъ съ нѣколко стотинѣ души, за които турскитѣ и туркочискитѣ журнали нещѣтъ да закъсѣватъ, да ги нарѣкѣтъ разбойници.”

“При това думатъ че Хаджи Димитрѣ, колкото за сега не мисли никакъ да ся подхванѣ съ Турцитѣ. Той си турѣлъ на умѣтъ да чака мирно прѣлѣтътъ въ хубавото си жилище въ което ще прѣмине зимѣтъ.”

Не ся рачѣ лесно на чловѣка да остави хубавото жилище въ което дѣйствително ся намира Хаджи Димитрѣ; и ако отоманската властъ нѣма по-голѣмъ причинѣ да ся беспокоитъ може мирничко да си почива.

Испания.

За сега, работитѣ въ Испаніи вѣрватъ си редовно въ правитѣтъ пѣтъ. Приврѣженіето правителство издаде и второ прогласеніе кѣмъ испанскитѣ народѣ съ което повтаря и изново потвърждава идентѣ и цѣль-тъ на революціиѣтъ: така, всеобщо гласоподаніе, свобода на совѣстъ, на богослуженіето, на печатѣтъ, право за общественни събранія, уничтоженіе на робството и толкѣвъ други добры работи ся прогласяватъ пакъ. Колкото за избираніето на о-прѣдѣлителното правителство какво да бѣде, приврѣженіето правителство го оставя да горѣши събраніето което ще съчинява уставѣтъ, ако и да има то свои си прѣдпочтенія, които и не крѣе, за уставно царство; това мнѣніе на приврѣженіето правителство принуди републиканцитѣ да съставятъ разны клубове и да издадѣтъ едрѣ програмѣ за републикѣ и да прѣдставятъ на гласоподаніе едно прѣдложение което да осжда министерството, защото като издава собствено мнѣніе за образѣтъ на правленіето, прѣдубѣждава и прѣдрасполага рѣшеніята на будущето събраніе и дѣйствува прѣвъ вліяніето си на общото мнѣніе. Колкото пакъ за начинѣтъ да ся избере съчинителното събраніе, два проекта ся разискуватъ; споредъ единѣтъ числото на членовѣтъ ще е до 500, а споредъ други до 360.

Това което ся е извършило въ Испаніи до сега потвърди и Англія, Франца, Португалия, Холландія, Пруссія и Италиѣ; припознахъ и тѣ станалото промѣненіе и подновихъ дипломатическитѣ си сношенія както направи и Америка.

Дукитѣ и Дукитата Монпансиѣ были още въ Лизбонѣ, казуватъ че приврѣженіиѣтъ ний интригували да но ний отворятъ пѣтъ на испанскій прѣстоиѣ. А най-вече думѣщата ся увличаа отъ славолубіе и искаа да тикне и спурѣга си въ едно такѣвъ посѣтателство. — Не тѣй ли славолубивата Ева подстерѣ избухнѣтъ-тъ Адама да иде отъ заирѣтѣиѣтъ-тъ плодъ?

Австрія.

Отъ едно нечаяно обстоятелство възродихъ ся пакъ новы страхове за войнѣ. Австріиското Правителство прѣдложило прѣди малко на свѣтънитѣ домове единъ проектъ, чрѣвъ който всичката Австріиска войска възлѣва и ся о-

закопѣ, поиска отъ Правителството намаленіе отъ двѣстѣ хиляды души. Първитѣ писарѣ на Имперіиѣтъ и министрѣ на външнитѣ сношенія, Баронъ Байетъ видѣлъ тогазъ за нужно въ тѣиѣ застѣданіе да оправдае прѣдложението на правителството съ политически истѣлкованія, толкѣвъ серіозни, щото комисіята остави проектѣтъ не бутнѣтъ. Не ся знайтъ точно поаврѣженіиѣтъ разясненія копто е далъ Г. Байетъ подъ условіе да си останѣтъ тайни, но разбира ся че той не е прѣдставилъ състояніето на Европѣ толкѣвъ свѣтло, но такѣвъ което има много трѣне и черны облаци, копто може бы да докарѣтъ мѣлѣни и блѣсканици.

Спорѣдъ *Найде Фрайе Пресе* говореніето на първитѣ Австріискіи министрѣ ся касало до слѣдующитѣ: Понеже боитѣ между Францїѣ и Пруссіи е несумнителнѣ и неизбѣжна, необходимо е да бѣде Австрія доволно добрѣ обрѣжена, първо за да направи уважаемѣхъ неутралностѣтъ-тъ си спрямо угрожающитѣ голѣмѣ бой, а послѣ за да може и да отблѣсне случайно нѣкой нахѣсване или нападеніе отъ други сили. Тѣзи други сили Баронъ Байетъ не ги споменѣлъ по имѣ; може бы да подразумѣва Русіиѣ, при Дунавскитѣ княжества, отъ Францїѣ увличаната, както ся мисли, Италиѣ и самитѣ южнѣ Германіиѣ. Може бы да е ималъ прѣдъ очи и Истокъ, когато е говорилъ за Унгарскитѣ войски и за край Дунавскитѣ Княжества, дѣто ся коватъ много работи.

Любопытното е че официалнитѣ вѣстници на Австріиѣ и на Францїѣ побѣрзахъ да успокоятъ безпокоителнѣето което причини това Г. Байетово говореніе, и *Вийнерѣ Цайтунгъ* и *Мюнхенѣрѣ* утѣрихъ народѣтъ за мирнитѣ намѣренія на Виенскій кабинетѣ. Но и тѣзи заявенія на двата двора не осуетихъ надеждитѣ на военолюбивитѣ, които ги тѣкуватъ че были ужъ покрывали нѣкакѣво си споразумѣніе между Францїѣ и Австріиѣ, което изнася да остане за сега още покрито, касае ся обаче до нѣкой проектъ за осѣществленіето на който въоруженія сѣ неизбѣжни.

Журналистиката въ Австріиѣ и Унгаріиѣ ся занимава неуморно съ работитѣ на Съединенитѣ Княжества, а най-вече въ унгарскій общай е станало вече да ся оплакватъ противу поведението на румунското правителство спрямо съсѣдѣтъ и. Единъ мажарскій вѣстникъ органъ на Деаковѣтъ странѣхъ, укорява румунското правителство че работило въ ползѣ на Русіиѣ и блынува въстановеніето на единъ голѣмъ Дакорумунскій имперіѣ. Рѣченіиѣ вѣстникъ казува че Румунитѣ щѣхъ по-умно да сторѣтъ ако да ся приближавяхъ кѣмъ Унгаріиѣ, за да оздравитъ изобщо благоденствіето на народѣтъ си и напредѣкътъ на облагоденствіето. Приканва, слѣдователно, министерството Голеско да промѣни ходѣ и да подкачи единъ по-разумнѣхъ политикѣ.

Франція.

Борбата между мнѣніята словата и убѣжденіята за бой или мирѣ, слѣдува почти истата въ Европѣ. Французекото Правителство свѣмчи отъ всичѣхъ силѣ да убѣди свѣтътъ съ думѣ че нито причини нито наклонности има да разбѣрка мирѣтъ на Европѣ, когато че всичкитѣ, отъ нѣколко години насамъ станалѣ политико-географически промѣненія, сѣ за въ нейнѣ ползѣ. За това издадо единъ тройна наречена печатѣхъ картѣ (въ единъ само листъ) на Францїѣ, и на околнитѣ неѣ държавы, чрѣвъ който като прѣдставя Географически Францїѣ въ три периода: тутакъ слѣдъ трактатитѣ на 1815, въ царуваніето на Бурбонитѣ слѣдъ 1830 и въ сегашнитѣ втора имперіѣ утѣрива и доказва (сирѣчь намѣреніето и е да докаже) че днешнитѣ нейни прѣдѣлы военно сѣ по-добри, и близкитѣ неѣ народы по-малко страшни за неѣ при всичкото извѣредно прораснуваніе на Пруссіиѣ и 30-тъ или 40-тъ милиона нейни подданици де копто е достигнѣла. Реченната карта е придружена съ едно, като прѣдисловіе, истѣлкованіе и избросеніе на станалитѣ промѣненія и малкы държавы, военны позиции и тѣрѣни, на копто сношенія сѣ ся промѣнили.

Пруссія, казува истѣлкованіето, напестниѣхъ значително прораснѣ, но въобще равновѣсіето на Европѣ не ся е раскѣснѣло во вредъ на Францїѣ.

Прѣди да настанѣтъ послѣднитѣ събитія, Пруссія и Австрія съединени владѣчествавахъ надъ Германіиѣ и можахъ да ополчатъ срещу Францїѣ 80 милиона души.

Слѣдѣнитѣ на Францїѣ сили сѣ днесъ независимы. — Белгія и Швейцарія сѣ неутралны държавы. Пруссія съвъ сѣверный Сѣвътъ брои 30 мил. жители. Австрія 35 мил. а Италиѣ 22.

Франца като има пѣлно единство въ себе си и 40 мил. жители, като земѣтъ и Алжирѣ, нѣма за нищо да ся боѣ отъ никого

Русія.

Журналъ де Петербургъ бѣше обнародуваа прѣвъ денитѣ си единъ членъ въ който заплашаваше Францїѣ съ русско-прускій съюзъ въ случай ако бы Францїѣ да нападне и да мине Рейнѣ. Тойзи членъ ако и да не показваше нѣщо ново и неизвѣстно на Европѣ, докара обаче въ утѣшнѣиѣ нѣкакъ подуздаваа члѣтитѣ органы на французскѣтъ журналистикѣ. *Конституционелъ, Етандарѣ, Франсѣ*, прѣмивахъ тойзи членъ мѣлкомъ, *Патриѣ*, не му направи никакѣхъ критикѣ, а *Ней* зема въ забѣлъшкѣ че въ умѣтъ на Русіиѣ, борбата между Францїѣ и Пруссіиѣ е неизбѣжна.

Румуниѣ

Прочитамъ въ *Коммерціо Ориентале*:

“Въ единъ отъ прѣдшнитѣ си броеве поменѣхъ че никой не трѣба да ся съмнѣва за сѣмствованията на единъ трактатъ за съюзъ между Русіиѣ и Румуниѣ. Сега ся раздало гласъ че Пруссіиѣ и Сърбіиѣ не были чужды отъ съчастіето на тойзи трактатъ. Вѣстникѣтъ *Влашка зема* изяви слѣдующитѣ откритія: “Ето какъ сѣ были точкитѣ на тойзи трактатъ: Заради пушкитѣ копто Пруссія ще земе върху си да принесе свѣсволно на Сърбіиѣ и Румуниѣ, тѣзи двѣ княжества ще ся обвържатъ да и покажѣтъ дѣйствителнѣхъ помощѣ, като държатъ Австріиѣ да бѣде на шрекъ или като подвигнатъ Источный въпросъ. Чрѣвъ особениѣхъ точкѣ Русія ся обвързувала да пропусни прѣвъ земитѣ си прусскитѣ оржїи и муницїѣ за Румуниѣ и Сърбіиѣ, и да гарантира земитѣ на двѣтъ княжества противъ нападеніята на Турциѣ или на Австріиѣ. Тойзи трактатъ, былъ прѣдложенъ както ся види, въ крайнѣ на минималѣхъ прѣлѣтъ: Румунскитѣ кабинети тутакъ го е приѣлъ; а Сърбіиѣ трѣба да го е подписала едва прѣвъ минималитѣ мѣсецѣ, слѣдъ като ся мѣнѣла на празно да и сключи нѣкои точкѣ копто и ся виждаа твърдѣ тежки.

— Н. Высочество министрѣтъ на външнитѣ дѣла Фуадъ Пашѣ,който поради здравіето си отиде да прѣмѣне тѣзи зѣмѣ въ Италиѣ, по-становилъ ся бѣ въ Неаполѣ, но послѣдствіе на промѣненіе нѣкое що обѣтъ въ здравіето споредъ мнѣніята на докторитѣ принудилъ ся да остави този градъ и да мине въ Римѣ. А отъ тамо може да иде въ Пизѣ.

— Импѣтъ отъ Одринѣ до Туркы на 26 Октомврий.

“Двата бюлюка отъ турскитѣ Казаѣ и копійницѣ стигнахъ тѣзи недѣлѣ тукъ. Нег. Прѣвъ. Садѣкъ пашѣ излѣзва да ги посѣрѣше, придруженъ съ мнозина други.

Това конническо отдѣленіе и другитѣ позковѣ казашкы копто сѣ тукъ на стражѣ, готовы сѣ да потеглѣтъ на какѣто трѣба кѣмъ Балкана, ако бы нова чета нашественици ся нашла да мине Дунавъ за възмущеніе на миролюбивитѣ жители на Българіиѣ; а на този часъ всичкитѣ извѣстія съобщаватъ че отъ тѣвъ странѣ и отъ околѣ странѣ на Балкана владѣе крайно спокойствіе; а още управителитѣ на всичкитѣ области сѣ готови да пестрѣбятъ разбойничитѣ, копто бы дошли да разбѣркатъ спокойствіето, на което ся наслаждаватъ тѣзи области.”

— По Царскы и указъ прѣди нѣколко дена Драганъ Ефенди (Цанковъ) ся опрѣдѣли муавинитѣ въ Никѣ, Г. Илїиѣ Ефенди (Хадѣвъ) въ Видинѣ, опрѣдѣли ся муавинитѣ въ Софїѣ, Петрѣ Ефенди (Златевъ изъ Руссе) опрѣдѣли ся муавинитѣ въ Видинѣ. Юрданѣ Ефенди (изъ Елена) муавинитѣ въ Търново. Това провъзвѣденіе на съотечественицитѣ ни испѣлѣ съ радостъ срдцѣта на познаницитѣ ний и на всякого който може да оцѣнява способноститѣ на тѣзи наши сѣнаролници.

— Като ся научаваме за жалостното състояние на учебнитѣ заведения и за голѣмѣтъ скудность отъ учебны книги въ всичкы почти Ипшскы сандѣжѣ, ний подносимъ на Българското Читалище въ Цариградъ отъ книжарницѣтъ си слѣдующитѣ книги:

- 3 годишны теченія отъ вѣстникъ Македоніѣ
- 5 тѣла взаимно-учителны таблицы.
- 100 Букварѣ отъ истѣтъ таблицы.
- 50 Първы читанкы.
- 50 Читанкы за церковно чтеніе.
- 50 Исторически примѣры.
- 25 Благоуравнѣ.

Копто, молимъ, който приѣме да прѣдстои да ся доставятъ до сѣгоднитѣ въ той сандѣжѣ лица за да ся раздадѣтъ дѣто трѣба.

Въ сѣщото врѣме ний умоляваме събрѣтѣта си книжари и други родолюбивы лица, способны да помогнатъ, да благоволятъ кой каквото обича да принесѣтъ за подпомаганіе на учебнитѣ заведения въ Ипшскы сандѣжѣ и въобще на западнитѣ страны на Българіиѣ, копто освѣтъ дѣто сѣ останѣли гвѣрдъ изидѣ въ просѣщеніето, по имѣтъ злочеститѣхъ и да сѣ изложены повече на вліянія не толкѣвъ благоприятны за Българинитѣ.

— На 13 Октомврий ся поминѣлъ въ отечеството си Казанлъкѣ първитѣ отъ рѣб-тинѣтъ на печатницѣтъ ний, Георгіѣ Х. Касюгу. Не извѣстенъ почти на публикѣ покойникѣтъ бѣше на животѣ единъ отъ респектитѣ труженици въ распространіето на Българскѣтъ книжницѣ и споредъ състояніето си той е много спомогналъ за поддържаніето на Македоніѣ. Сѣ спомогналъ на тойзи трудолобѣиѣхъ редакціята на *Марѣтъ* на тойзи трудолобѣиѣхъ редакціята на *Марѣтъ* кѣ до нѣмъ изгуби единъ отъ лѣдѣителнитѣ участикѣ въ изданіето на листѣтъ, и праведно съскрѣбѣ съ роднитѣ и приятелитѣ му за неговото ранно отъ тои свѣтъ прѣсѣсеніе. Лека му прѣтъ и вѣчна Памятъ.

ТЕЛЕГРАММИ.

ЛОНДОНЪ. Дрѣхъ Стансѣй въ словото кѣмъ избирателитѣ си въ Линѣ думѣ, че занѣтъ-та дѣла страшно въоруженія въ Францїѣ и Пруссіиѣ копто провъзвѣждатъ приведени страхове, но ако бы да ся въздѣрѣтъ за дѣлѣ ний три години, Францїѣ ще бѣде прѣмѣрѣна да припознае неотложното съединеніе на Германіиѣ подъ Пруско правленіе. Стрѣхъ го е, да ся не готвѣтъ смущенія въ Истокъ, и вънѣ че опасностѣтъ копто заплашва Турциѣ е отъ вѣтрѣ, и не отъ вѣтъ, и че ний има нужда да пазѣмъ съ най-голѣмѣхъ грижѣ спомѣтъ Филиппиѣ.

Вѣстникъ *Голдѣ* говори, че ся открило едно прѣстрашно съзаклятіе, на което да подписаніето на Голдѣ неомущѣ было извѣщеніето и думѣта за рѣдъ въ министерствѣтъ, да сѣ извѣсти копто да ся постави енер-